

VESZPRÉM MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám:	VE-09/KTF/04961-42/2021.	Tárgy:	Előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat
Ügyintéző:	Antóniné Horváth Ágnes	Hiv. szám:	-
Szerv. egység:	Környezetvédelmi Osztály	Melléklet:	-
Telefon:	88/550-902		

HATÁROZAT

1.0 A Veszprém Megyei Kormányhivatal hatáskörében eljárva, **Kocsis István** (lakhely: 2700 Cegléd, KÜJ: 103605032, a továbbiakban: **Ügyfél**) meghatalmazásából eljáró **Huszárné Scholtz Éva** szakértő (a továbbiakban: **Meghatalmazott**) által 2021. május 13. napján benyújtott kérelem és a mellékletét képező „A Herend 0129, 0130/4, 0132 és 0133/2 hrsz.-ú ingatlanokon tavak létesítésének, vízrendezés megvalósításának előzetes vizsgálata.” című előzetes vizsgálati dokumentáció (a továbbiakban: **Dokumentáció**) alapján, **VE-09/KTF/04961/2021.** ügyiratszámomra indult **előzetes vizsgálati eljárásban** a tudomásomra jutott adatok alapján az alábbiakat

állapítom meg:

- 1.1** A Herend, 0129, 0130/4, 0132, 0133/2 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett vízrendezés és tavak létesítésével szemben **jogszabályi kizáró ok merült fel; a tevékenység kérelem szerinti megvalósítása táj- és természetvédelmi szempontból nem engedélyezhető.**
- 2.0** Az eljárásban szakhatóságként közreműködő Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: **Katasztrófavédelmi Igazgatóság**) **35700/4507-1/2021. ált. szakhatósági állásfoglalásának rendelkező része:**

*„1. **Kocsis István** (székhely: 2700 Cegléd, Közép út 41.) kérelmére a Veszprém Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályán VE-09/KTF/04961/2021. számon indult, **Herend 0129, 0130/4, 0132 és 0133/2 hrsz.-ú ingatlanokon tavak létesítésére, vízrendezés megvalósítására** vonatkozó **előzetes vizsgálati eljárás** lezárásához az alábbiak rögzítésével*

szakhatóságként hozzájárulok:

A tervezett vízvezeték kiváltás, a látványtavak létesítése, a mederrendezés és vízrendezés megvalósításából adódóan a felszíni és felszín alatti vizeket, valamint a földtani közeget érintő jelentős környezeti hatás nem feltételezhető, vízgazdálkodási és védelmi szempontból környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

A tevékenység megkezdéséhez az alábbi szempontok figyelembe vétele szükséges:

- A kivitelezés során a felszíni és a felszín alatti vizek minőségét veszélyeztető anyagok (hulladékok) a tevékenységgel érintett területen nem helyezhetők el, illetve csak megfelelő műszaki védelem kialakítása mellett tárolhatók.*

- A létesítés során csak a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő állapotú, olaj- és üzemanyagcsepegéstől mentes munkagépek és szállítójárművek működtethetők.
- A kivitelezési munkálatok során a Séd-patak vizének károkozás nélküli elvezetését biztosítani kell.
- A beruházás során megvalósuló vízilétesítményekre vízjogi létesítési, majd üzemeltetési engedélyt kell kérniük a Vízügyi Hatóságtól.
- A Herend 0129, 0130/4, 0132 és 0133/2 hrsz-ú ingatlanokon tavak létesítésének, vízrendezés megvalósításának egyedi vízföldtani vizsgálatát lezáró 35700/3404-10/2018.ált. számú határozatban foglaltak a további tervezés során betartandók.

2. Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

3. Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye.”

3.0 Jelen határozattal megkeresem a tevékenységgel érintett település Jegyzőjét (Herendi Polgármesteri Hivatal Jegyzője), hogy a határozat kézhezvételét követő nyolcadik napon gondoskodjon a határozat helyben szokásos módon történő nyilvános közzétételéről, és a közzétételt követő öt napon belül tájékoztassa a Veszprém Megyei Kormányhivatalt a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

4.0 A 250.000 Ft, azaz kétszázötvenezer forint összegű igazgatási szolgáltatási díj, melyet az Ügyfél köteles viselni, megfizetésre került. Egyéb eljárási költség nem merült fel.

5.0 A határozatot hatósági nyilvántartásba veszem.

6.0 Jelen határozat ellen **fellebbezésnek helye nincs**, az a közléssel véglegessé válik. **Bírósági felülvizsgálatát a közléstől számított harminc napon belül** a Veszprémi Törvényszékhez (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Veszprém Megyei Kormányhivatalhoz benyújtandó **keresettel lehet élni**.

A **keresetlevélhez csatolni kell** azt az okiratot vagy annak másolatát, amelyre a fél bizonyítékként hivatkozik, amely a képviselővel való eljárás esetén a képviseleti jogosultságot igazolja, illetve amely a bíróság által hivatalból figyelembe veendő tény igazolásához szükséges.

A jogi képviselővel eljáró ügyfél, valamint az *elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól* szóló 2015. évi CCXXII. törvényben (a továbbiakban: **Eüsztv.**) nevesített **gazdálkodó szervezet a keresetlevelet kizárólag elektronikus úton**, a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> honlapon lévő űrlap kitöltésével köteles benyújtani. A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti. A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélezési szünet nem érinti.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs. Az ügyfél **azonnali jogvédelem keretében halasztó hatály elrendelését kérheti**. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

A Bíróság tanácsa az azonnali jogvédelem iránti kérelemről a Bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt. A halasztó hatály Bíróság általi elrendelése esetén a döntés hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható, és egyéb módon nem hatályosulhat. A végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást fogantatosító szerv tudomásra

jutásától annak elbírálásáig, de legkésőbb az elbírálásra nyitva álló határidő elteltéig nem foganatosítható, kivéve, ha a közigazgatási szerv a döntést azonnal végrehajthatónak nyilvánította. A tudomásszerzésig foganatosított végrehajtási cselekmények a Bíróság eltérő rendelkezésének hiányában hatályban maradnak.

A keresetet a Bíróság bírálja el. A Bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, ha a felek egyike sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek. Tárgyalás tartását a fél keresetlevélben kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A peres eljárás illetékköteles, melyet a bíróság döntése szerint kell megfizetni. A felet – ide értve a beavatkozót és az érdekeltet is – a közigazgatási bírósági eljárásban **illetékfeljegyzési jog illeti meg.**

A szakhatóság állásfoglalása ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a jelen döntés elleni közigazgatási per keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A Veszprém Megyei Kormányhivatalnál az Ügyfél megbízásából eljáró Meghatalmazott által 2021. május 13. napján benyújtott kérelem és a mellékletét képező Dokumentáció alapján VE-09/KTF/04961/2021. ügyiratszámom előzetes vizsgálati eljárás indult.

A Meghatalmazott által benyújtott Dokumentációt Kovács Anita okl. környezetmérnök, környezetvédelmi szakértő, Bárány Lajos környezetmérnök, környezetvédelmi szakértő, Bruckner Attila okl. táj- és kertépítésmérnök, természetvédelmi szakértő és Huszárné Scholtz Éva okl. geológusmérnök, okl. körny. véd. szakmérnök, vízföldtani, vízmin. védelmi, vízmérnöki szakértő állította össze.

A kérelem szerint végezni kívánt tevékenység a *környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **R.**) 3. számú mellékletének 127. pont – Vízfolyásrendezés (kivéve az eredeti vízelvezető-képesség helyreállítására irányuló, fenntartási célú iszapeltávolítást és rézsűrendezést, amennyiben az a vízgyűjtőgazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja) b) alpontja – 50 m vízfolyáshossztól vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki) alá tartozik és mint ilyen, az R. 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján előzetes vizsgálat kötelező.

Tekintettel arra, hogy tárgyi eljárás 8 napon belül, szakhatósági állásfoglalás és hiánypótlásra felhívás nélkül nem volt lefolytatható, az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 43. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján a VE-09/KTF/04961/2021. ügyiratszámom indult előzetes vizsgálati eljárást teljes eljárásban folytattam le, melyről az Ákr. 43. § (2) bekezdése alapján VE-09/KTF/04961-2/2021. ügyiratszámom **tájékoztattam az Ügyfelet.**

A *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: **FM rendelet**) 2. § (1) bekezdése szerint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni az FM rendelet 1-4. mellékletében meghatározott kérelemre induló környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárásokért. Tárgyi eljárás igazgatási szolgáltatási díja az FM rendelet 1. számú melléklet 35. sor előírása alapján 250.000 Ft, azaz kétszázötvenezer forint. Az igazgatási szolgáltatási díj a kérelemmel egyidejűleg nem

került megfizetésre, ezért a VE-09/KTF/04961-6/2021. ügyiratszámú végzésben az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére hívtam fel az Ügyfelet, aki a felhívást követően az igazgatási szolgáltatási díjat megfizette és a VE-09/KTF/04961-15/2021. Ügyiratszámom iktatott beadványában benyújtotta a díj befizetését igazoló bizonylatot.

Az R. 3. § (3) bekezdése alapján az eljárás megindításáról VE-09/KTF/04961-4/2021. ügyiratszámom közleményt tettem közzé a Veszprém Megyei Kormányhivatal honlapján, továbbá a közleményt a R. 3. § (4) bekezdése alapján VE-09/KTF/04961-5/2021. ügyiratszámom megküldtem a telepítés helye szerinti település - Herend - Jegyzőjének a közterületen és a helyben szokásos módon történő közhírré tétel céljából.

A Herendi Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének H/400-11/2021. számú tájékoztató levele szerint az eljárás megindításáról szóló közlemény 2021. június 1. napján közhírré tételre került.

A közlemény megjelenésétől kezdve az érintett nyilvánosság számára a rendelkezésemre álló dokumentációkba, valamint az ügyfelek részére az eljárás iratanyagába a betekintési lehetőséget a Veszprém Megyei Kormányhivatal ügyfélfogadási rendjének megfelelően folyamatosan biztosítottam.

A közhírré tett értesítésre észrevétel nem érkezett, a környezetvédelmi érdekek képviselőjére alakult civil szervezet ügyféli minőségben történő részvételi szándékát nem jelentette be. A közigazgatási hatósági eljárás során a tárgyi tevékenységgel kapcsolatosan ügyféli jogállás megállapítását senki nem kérte.

A rendelkezésemre álló információk alapján – miszerint a tervezési területen keresztül haladó vízvezeték tulajdonosa Herend Város Önkormányzata, üzemeltetője pedig a BAKONYKARSZT Víz- és Csatornamű Zrt. (a továbbiakban: Bakonykarszt) – megállapítottam, hogy tárgyi eljárásban a Bakonykarszt, valamint Herend Város Önkormányzata érvényesítheti az Ákr. 10. § -a által biztosított jogokat.

Fentiekre tekintettel VE-09/KTF/04961-22/2021. és VE-09/KTF/04961-25/2021. ügyiratszámom tájékoztattam az érintetteket, hogy amennyiben a tárgyi eljárás jogukat vagy jogos érdeküket közvetlenül érinti, úgy az *elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól* szóló 2015. évi CCXXII. törvényben meghatározott elektronikus úton kérelmezhetik ügyféli jogállásuk megállapítását.

A kérelmet és a Dokumentációt áttanulmányozva megállapítottam, hogy az nem tartalmazza teljesszűrtül a R. 4. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelményeket.

Fentiekre tekintettel az Ákr. 44. §-a, valamint a *környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Kvt.**) 91/B. § (1) bekezdése alapján VE-09/KTF/04961-28/2021. ügyiratszámú végzésben hiánypótlásra hívtam fel a Meghatalmazottat, aki a Veszprém Megyei Kormányhivatalnál VE-09/KTF/04961-32/2021. ügyiratszámom iktatott beadványában a hiánypótlási felhívásban foglaltakat teljesítette.

A tervezési terület érinti az országos ökológiai hálózat magterületét. A magterület tekintetében a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: **Korm. rendelet**) 37. §-a és a Korm. rendelet 1. melléklet II. 2. pontja értelmében a természetvédelmi kezelési feladatok ellátására kijelölt szerv a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: **Igazgatóság**).

Tárgyi eljárásban megállapítottam, hogy a döntéshozatalhoz szükséges az Ákr. 62. §-a szerinti bizonyítási eljárás lefolytatása, melynek keretében a Korm. rendelet 39. §-a és az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján a VE-09/KTF/04961-18/2021. ügyiratszámú végzésben adatkéréssel

fordultam az Igazgatósághoz. Az Igazgatóság 2928-2/2021. ügyiratszámom (a Veszprém Megyei Kormányhivatalnál VE-09/KTF/04961-30/2021. ügyiratszámom iktatva) adta meg a tájékoztatását (a továbbiakban: **I. tájékoztatás**).

Az Ákr. 76. §-a alapján, VE-09/KTF/04961-31/2021. ügyiratszámom értesítettem a Meghatalmazottat a bizonyítási eljárásról és az Ákr. 33. §-ára tekintettel mellékleten megküldtem számára az Igazgatóság I. tájékoztatását.

A Meghatalmazott által a Veszprém Megyei Kormányhivatalhoz 2021. június 23-án benyújtott, VE-09/KTF/04961-33/2021. ügyiratszámom iktatott nyilatkozatában észrevételeket tett az Igazgatóság I. tájékoztatásában foglaltakra.

Az Igazgatóság által megfogalmazott és a Meghatalmazott által benyújtott bizonyítékoknak az egybevetése alapján megállapítható, hogy a bizonyítékok nem egyértelműek, az I. tájékoztatás és a VE-09/KTF/04961-33/2021. ügyiratszámú ügyféli nyilatkozat eltérő tartalmú, azaz ellentétes következtetésekre alapot adó bizonyítékok állnak rendelkezésre, mely ellentét a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján nem oldható fel hitelt érdemlően.

Az Ákr. 62. §-a szerint, ha a döntéshozatalhoz nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le. Az Ákr. rendelkezései szerint – ha az ügy körülményei megkívánják – a hatóság nem mellőzheti a szükséges és releváns körben a további eljárási cselekmények megtételét, azaz jelen esetben a tényállás teljes körű tisztázása érdekében szükséges az Igazgatóság ismételt megkeresése.

Az Igazgatóság a VE-09/KTF/04961-38/2021. ügyiratszámú ismételt megkeresésre, a Veszprém Megyei Kormányhivatalhoz 2021. július 6. napján beérkezett 2929-5/2021. ügyszámú levelében (a továbbiakban: **II. tájékoztatás**) válaszolt. A Meghatalmazottat VE-09/KTF/04961-41/2021. ügyiratszámom értesítettem a bizonyítási eljárásról és rendelkezésére bocsájtottam az Igazgatóság II. tájékoztatását.

Az Ügyfél részéről a II. tájékoztatásra vonatkozóan újabb észrevétel nem érkezett, így a tényállást tisztázottnak tekintem.

Az eljárásban az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, illetve az 1. melléklet 9. táblázat 2-3 pontjai alapján a Katasztrófavédelmi Igazgatóságot szakhatóságként megkerestem, aki jelen határozat rendelkező részének **2.0** pontjában foglalt szakhatósági állásfoglalását az alábbiak szerint indokolta:

„A Veszprém Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya VE-09/KTF/04961-7/2021. iktatószámú végzésében a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakhatósági állásfoglalását kérte Kocsis István (továbbiakban: Ügyfél) kérelmére indult, Herend 0129, 0130/4, 0132 és 0133/2 hrsz.-ú ingatlanokon tavak létesítésére, vízrendezés megvalósítására vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás tárgyában.

A megkereséshez csatolásra került Petrovai Péter tervező által készített előzetes vizsgálati dokumentáció, mely alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A Herend 0129, 0130/4, 0132 és 0133/2 hrsz.-ú ingatlanok - melyeken egy régi malomépület található - előntéses jellegűek, helyenként vizenyős, használatuk nem biztosítható. A területen folyik keresztül a Séd-patak, melynek medre elfajult és nagy csapadékok idején előntéssel fenyegeti az egész területet.

Ügyfél a vízfolyás medrének rendezésével, egy kis tórendszer kialakításával, a lefolyó vizek rendezett elvezetésével, valamint a malom vízellátásának biztosításával szeretné a területet használhatóvá tenni.

A tervezési terület a Veszprémi-vízbázisok „C” zónai hidrogeológiai védőterületén helyezkedik el, így a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet vonatkozó előírásai alapján a tervezett létesítmény egyedi vizsgálat kötelező.

„A Herend 0129, 0130/4, 0132 és 0133/2 hrsz-ú ingatlanokon tavak létesítésének, vízrendezés megvalósításának egyedi vízföldtani vizsgálata” c. dokumentáció alapján hatóságom egyedi vizsgálati eljárást folytatott le, melynek során a 35700/3404/2018.ált. számú határozatban megállapításra került, hogy a tervezett tevékenység vízbázist és ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítményt nem károsít. Az eljárás során megkeresésre került a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság valamint a Bakonykarszt Zrt. előírásai a határozat 2.3. pontjában rögzítésre kerültek.

Megállapítom továbbá, hogy az érintett ingatlanok szennyeződés-érzékenységi besorolása a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet (továbbiakban: faviR.) 7. § (4) bekezdésén alapuló 1:100.000-es méretarányú érzékenységi térkép alapján, a felszín alatti vizek állapota szempontjából fokozottan érzékeny terület.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján – figyelembe véve az egyedi vizsgálatot lezáró határozatunkban megállapítottakat – a tervezett vízvezeték kiváltás, a látványtavak létesítése, a mederrendezés és vízrendezés az érintett vízbázisra, felszíni és felszín alatti vizekre, valamint a földtani közegre jelentős környezeti hatást nem gyakorol.

A Herend, 0129, 0130/4, 0132, 0133/2 hrsz-ú ingatlanok vízrendezésére, mederrendezésére, tavak kialakítására vonatkozó vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációt Ügyfél elkészítette, és hatóságom részére benyújtotta. A vízjogi létesítési engedély jelen előzetes vizsgálati eljárás lezárását követően adható ki.

A rendelkezésre álló dokumentáció alapján, a hatáskörömbé utalt kérdéseket megvizsgálva megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység a rendelkező részben felsorolt feltételek teljesítése esetén vízügyi és vízvédelmi érdeket nem sért, ezért szakhatósági állásfoglalásomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55.§ (1) bekezdésére tekintettel, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rend. 1. számú melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontjai alapján adtam meg.

Végzésem rendelkező részében meghatározott feltételeket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a faviR., valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vhr.) rendelkezései alapján tettem.

Felhívom az eljáró hatóság figyelmét, hogy az Ákr. 81. § (1) bekezdése értelmében a hatósági döntés indokolásának tartalmaznia kell a szakhatósági állásfoglalás indokolását.

Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörét a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28. § (2) bekezdése a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, a vízvédelmi hatáskörömet a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 66/A. §, és a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4.)

Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdés 4. pontja, vízügyi és vízvédelmi illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése és a 2. mellékletének 4. pontja állapítja meg.”

Az eljárás során a tevékenységnek a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásával, valamint a településrendezési eszközökkel való összhang megállapítása céljából a R. 1. § (6b) bekezdése alapján megkerestem a telepítés helye szerinti település jegyzőjét.

Herend Város Önkormányzat Jegyzője a H/2200-4/2021. iktatószámú nyilatkozatában az alábbiakat nyilatkozta:

- „A tervezett tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozást nem sért.
- A tervezett tevékenység a Herend Város Önkormányzata Képviselő-testületének „a Helyi Építési Szabályzatról és Szabályozási Tervről” szóló 1/2011. (II.24.) önkormányzati rendeletével (továbbiakban: HÉSZ) nincs összhangban, a HÉSZ módosítása a tervezett tevékenységgel érintett területek vonatkozásában folyamatban van.”

A tervezett tevékenység engedélyezését **kizáró ok merült fel**, mivel Herend Város Önkormányzata Képviselő-testületének a *Helyi Építési Szabályzatról és Szabályozási Tervről* szóló 1/2011. (II.24.) önkormányzati rendelete nincs összhangban a végezni kívánt tevékenységgel. **A kizáró okot – a tervezett tevékenység megvalósulása esetén – a R. 5. § (2) bekezdés cb) pontjára tekintettel legkésőbb a tervezett tevékenységhez szükséges létesítési engedély megszerzéséig meg kell szüntetni.**

A Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése alapján, **a területi környezetvédelmi hatóság elsőfokon az 5. melléklet I. táblázatában meghatározott szakkérdéseket is vizsgálja**, ha az 5. melléklet I. táblázata szerinti előzetes vizsgálati eljárásban az 5. melléklet I. táblázatában megjelölt feltételek fennállnak.

Az eljárás során a szakkérdéseket az alábbiak szerint vizsgáltam:

Közegészségügyi szempontból tett megállapítások:

A Dokumentációt a Korm. rendelet 5. számú melléklet I. táblázat 3. pontja alapján szakmai szempontból megvizsgáltam a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően és megállapítottam, hogy **a dokumentációban foglaltak, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. Rendelet előírásainak betartása mellett a közegészségügyi feltételeknek megfelelnek. A szakkérdés vizsgálata során közegészségügyi szempontból a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel.**

Erdészeti szempontból tett megállapítások:

A Korm. rendelet 5. melléklet I. táblázat 6. sorában nevesített, az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata során megállapítottam, hogy

- A tervezett beruházás a hatósági nyilvántartás szerint, **az Országos Erdőállomány Adattárban** (a továbbiakban: **Adattár**) **nyilvántartott erdőt nem érint.**

- **Amennyiben a tervezett beruházás során Adattárban nem szereplő, külterületi fekvésű földrészleteken található, az erdészeti hatóság hatáskörébe tartozó faállomány kitermelése szükséges, akkor az csak a Veszprém Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztályára előzetesen benyújtott, fásításban tervezett fakitermelés bejelentés után végezhető.**

A beruházással érintett valamennyi földrészlet **fásításnak minősül az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról** szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: **Evt.**) 12.§ (1.), és a 4.§-ban foglaltak alapján, így amennyiben a beruházás és az üzemeltetés során ezen ingatlanok bármelyikén meglévő faállomány kitermelése szükséges, akkor az csak a Veszprém Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztályára, az *Evt.* 12. § (3) bekezdése alapján a fakitermelés tervezett kezdete előtt legkésőbb 21 nappal előzetesen benyújtott, az *Evt. végrehajtásáról* szóló 61/2017 (XII. 21.) *FM rendelet* (a továbbiakban **Vhr.**) 44. § (1) bekezdése szerinti adatokat tartalmazó, **fásításból történő fakitermelés bejelentés után végezhető.**

- Az *Evt.* 61. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján mind a beruházás kivitelezése, mind az üzemeltetés során tilos az erdőben hulladékot elhelyezni.
- Az *Evt.* 62. § (3) bekezdése szerint a talajt ért károsító hatások megszüntetéséről és a károsító hatások következményeinek a felszámolásáról a kár előidézőjének gondoskodnia kell.

Kulturális örökségvédelmi szempontból tett megállapítások:

Korm. rendelet 5. számú melléklet I. táblázat 4. sorában megjelölt szakkérdéseket megvizsgáltam és a rendelkezésemre álló iratok és a közhiteles nyilvántartás aktuális adatai alapján megállapítottam, hogy az eljárással érintett terület védett, vagy nyilvántartott **kulturális örökségi elemet nem érint.** A tervezett tevékenység terv szerinti megvalósulása a Kötv. és a *kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendeletben rögzített követelmények, továbbá a nyilvántartás aktuális adatai alapján **közvetlen örökségvédelmi érdeket nem sért,** ezért a hozzájárulást kikötés nélkül megadtam.

Felhívom azonban Építető figyelmét, hogy az ingatlanok közvetlen közelében találhatóak a 8066 és a 8067 egyedi azonosító számú régészeti lelőhelyek. Tekintettel arra, hogy a feltáratlan régészeti lelőhelyek kiterjedése alapján az ingatlanokon régészeti jelenségek előkerülését nem lehet kizárni, a terület a *kulturális örökség védelméről* szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. § 29. pontja alapján **régészeti érdekű területként** kezelendő.

A Kötv. 24. § (2) bekezdésében foglaltak értelmében, amennyiben földmunkák során régészeti emlék, lelet, vagy annak tűnő tárgy kerül elő, a felfedező (a tevékenység felelős vezetője) az ingatlan tulajdonosa, az építető vagy a kivitelező **köteles az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni, a jegyző útján a hatóságnak azt haladéktalanul bejelenteni,** amely arról haladéktalanul tájékoztatja a mentő feltárás elvégzésére jogosult intézményt, továbbá köteles a tevékenységet szüneteltetni, a helyszín és a lelet őrzéséről - a felelős őrzés szabályai szerint - a feltárára jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni. A bejelentési kötelezettség elmulasztása a Kötv. 82. § (1) bekezdése, valamint az *örökségvédelmi bírságról* szóló 191/2001. (XI.18.) Korm. rendelet alapján **örökségvédelmi bírság kiszabását vonhatja maga után!** Tájékoztatom továbbá, hogy régészeti jelenségek/objektumok előkerülése esetén a szükséges mentő feltárást a gyűjtőterületén érintett veszprémi Laczkó Dezső Múzeum **önköltségen** végzi el.

A régészeti érdekek védelme és a lelőhelyek bolygatásának elkerülése érdekében javaslom, hogy **a tényleges földmunkák megkezdése előtt Építető vegye fel a kapcsolatot a veszprémi**

Laczkó Dezső Múzeummal (8200 Veszprém, Török Ignác u. 7.

Növény- és talajvédelmi szempontból tett megállapítások:

A Korm. rendelet 5. melléklet I. táblázat 5. sorában nevesített, a termőföldre gyakorolt hatás vizsgálatára vonatkozó szakkérdés tekintetében **megállapítottam, hogy a tervezett beruházásra vonatkozó előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat talajvédelmi szempontból külön feltétel nélkül kiadható.**

Termőföld mennyiségi védelme szempontjából tett megállapítások:

A megküldött dokumentációnak a Korm. rendelet 5. melléklet I. táblázat 7. sorában nevesített, a termőföld mennyiségi védelmének követelményeire vonatkozó vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg:

- Tárgyi beruházás érinti a Herend külterület 0129 (Séd-patak), 0130/4 (rét), 0132 (rét) és 0133/2 („a” alrészlet *lakóház udvar*, „b” alrészlet *rét* és „c” alrészlet *szántó*) helyrajzi számú *a termőföld védelméről* szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: **Tfvt.**) szerint termőföldnek minősülő ingatlanokat, ezért **földvédelmi eljárás lefolytatása szükséges a beruházás megkezdése előtt ezen ingatlanok tekintetében.**
- A Tfvt. rendelkezése alapján a tervezett beruházással érintett termőterületek vonatkozásában a kivitelezés a termőföld más célú hasznosításának engedélye birtokában kezdhető meg.
- Amennyiben a kivitelezést a termőföld más célú hasznosítását engedélyező végleges határozat hiányában kezdik megvalósítani, az ingatlanügyi hatóság a Tfvt.-ben foglaltak alapján, engedély nélküli más célú hasznosítás tárgyában eljárást folytat le.
- A kérelemhez csatolni kell az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból szolgáltatott, 30 napnál nem régebbi hiteles szemlemásolatot, amelyen egyértelmű jelzéssel ábrázolni kell a más célú hasznosításra tervezett területet, valamint az ehhez tartozó területszámítást, kivéve, ha a kérelem kizárólag az érintett földrészlet vagy földrészletek teljes területére vonatkozik, valamint a földvédelmi járulék megfizetésére vonatkozó kötelezettség vállaló nyilatkozat, továbbá a 400 m² –t meghaladó más célú hasznosítás engedélyezéséhez szükséges a talajvédelmi terv elkészítése.
- A beruházás során a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását akadályozni nem lehet.
- az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.
- **A Tfvt. 10. § (2) bekezdés e) pontja alapján a termőföld más célú hasznosítása mentes az ingatlanügyi hatóság engedélye alól, ha a termőföldet halastó létesítése céljából veszik igénybe.**

Fenti megállapítások jogalapját az Ákr. 55. § (1) bekezdése, valamint a Tfvt. 8/A. §-a, 8. §-a, 11. §-a képezi.

Bányászati szempontból tett megállapítások:

A Korm. rendelet 5. melléklet I. táblázat 8. sorában nevesített, a földtani környezet és az ásványi nyersanyag védelmének szakkérdés vizsgálata során megállapítottam, hogy a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály (továbbiakban: **Bányafelügyelet**) nyilvántartása alapján a tervezési területen szilárd ásványi nyersanyag lelőhely nem található. A

felszínt felső-pleisztocén deluviális üledékek és lösz alkotja. A nyilvántartásban földtani veszélyforrás nem szerepel.

A Bányafelügyelet megvizsgálva a tervezett tevékenységet megállapította, hogy a 3 db tó kialakítása (mederkotrás, töltés kialakítás), az alvízi csatorna létesítése a földtani közegre maradandó, elviselhető hatást gyakorol. A tavak üzemszerű használata a földtani képződményekre veszélyeztetettséget nem jelent.

A fentiekre tekintettel a Bányafelügyelet **nem tartja szükségesnek a környezeti hatásvizsgálat lefolytatását**, a környezetvédelmi engedély kiadásához a Hatóságnak **nem kell bányászati-földtani szakkérdés tekintetében feltételeket megadni**.

A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítése szempontjából tett megállapítások

A Korm. rendelet 5. számú melléklet I. táblázat 18. sorában nevesített szakkérdés vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg:

A beruházás tervezett helyszínén a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően járnak el.

Létesítés fázisában:

A mederkotrás során kikerülő földet, iszapot az ingatlanon belül, töltésépítésre, tereprendezésre használják fel. A vízvezeték és csatorna árokásás során kitermelt földet az árkok visszatemetésekor használják fel. A munkagépek javítását nem a munkaterületen végzik. Az építés során még várható települési hulladék keletkezése (háztartási hulladékok és az ezekhez hasonló, kereskedelmi, ipari és intézményi hulladékok). A hulladékok gyűjtését fajtánként elkülönítve szükséges végezni, megfelelő tárolóedényekben, konténerekben úgy, hogy a hulladék csapadékvízzel ne érintkezzen, hulladék talajba, felszíni vízbe ne kerüljön. A hulladékot megfelelő hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szakszervezetnek adják át kezelésre, ártalmatlanításra.

Üzemeltetés fázisában:

A tavak üzemeltetése során kizárólag kommunális hulladékok keletkeznek. A kommunális hulladékokat az előírásoknak megfelelően gyűjtik, elszállítását közszolgáltató végzi. A tervezett tavak üzemeltetése hulladékgazdálkodási szempontból a környezetre semleges hatást gyakorol.

Felhagyás fázisában:

A létesítményekkel kapcsolatban felhagyás, illetve megszüntetés belátható időn belül nem várható. A felhagyás időszakában az üzemelésre jellemző hulladékok keletkezése megszűnik. Az üzemelés befejezésekor a gyűjtőhelyeken található hulladékok elszállításáról és átadásáról a felhagyás időszakában gondoskodnak.

Amennyiben a malom elbontásra kerül, jelentős mennyiségű kevert bontási hulladék keletkezésével kell számolni. A bontási hulladékot engedéllyel rendelkező szervezetnek adják át kezelésre.

Havária esetén:

A hulladéktárolók ideiglenes területhasználatában, a hulladékok mozgatása, szállítása közben történő kiszóródásában, esetleges elfolyásban jelentkezhetnek. A szennyező forrás jól körül határolható, így a szennyezés rövid időn belül megszüntethető.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység hulladékgazdálkodási szempontból jelentős környezeti hatást várhatóan nem okoz, így környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak és a rendelkezésre álló információk alapján a következők állapíthatók meg:

A tervezett tevékenység célja, volumene és területigénye:

Tervezett tevékenységi célja:

Herend 0129, 0130/4, 0132 és 0133/2 hrsz-ú ingatlanjain, amelyek az Ügyfél tulajdonát képezik egy régi, évszázadokon át üzemelő malomépület – korábban Müller-tanya – található a kapcsolódó létesítményeivel. Jelenleg a malom nem üzemel, a malomcsatorna nem működik, a terület pedig elöntéses jellegű, helyenként vizenyős, használata nem biztosítható. A területen folyik keresztül a Séd-patak, melynek medre elfajult és nagy csapadékok idején elöntéssel fenyegeti az egész területet.

Az Ügyfél a vízfolyás medrének rendezését, egy 3 tóból álló tórendszer kialakítását, a lefolyóvizek rendezett elvezetését, valamint a malom vízellátásának biztosítását tervezi megvalósítani.

A Séd-patak medrének rendezésével, a tórendszer kialakításával a Séd árterén húzódó terület pangó vizes jellege és gyakori elöntése megszűnik, biztosítva ezzel a területhasználatot. A tórendszer egyidejűleg biztosíthatja a lefolyó vizek rendezett levezetését nagy csapadékok idején is. A Malom-csatorna működésének helyreállításával újra működőképessé lesz a malom, ami egyben 150-450 Watt teljesítményt is tud biztosítani, ezzel bemutathatóvá válik a malom működése iskolások, óvodások, kirándulók számára. A kivitelezés várható időtartama kb. 2 hónap.

Tervezett tevékenység volumene:

Tavak:

T-1 jelű tó	m ³	7.900
T-2 jelű tó	m ³	250
T-3 jelű tó	m ³	130

Telepítendő vízvezeték (meglévő kiváltása):

D 160 KPE	m	340
-----------	---	-----

Vízelvezető csatorna (gravitációs):

alvízi csatorna – D 160 KG-PVC	m	50
tolózár	db	1

Tervezett tevékenység területigénye:

A beruházással érintett ingatlanok összterülete: 19 199 m², az alábbi megoszlásban:

Hrsz	Tulajdonos	Terület	Művelési ág	Bejegyzés
Herend 0129	Kocsis István	4.722 m ²	kivett Séd-patak	külső vt. 1.815 m ²
Herend 0130/4	Kocsis István	7.691 m ²	rét	területváltozás
Herend 0132	Kocsis István	1.191 m ²	rét	területkiigazítás
Herend 0133/2	Kocsis István	5.595 m ²	lakóház, udvar, gazd. épület, rét, szántó	

A tervezett tevékenység helye, létesítmények

A tervezési terület Veszprém megyében, Herend város külterületén, a Séd-patak forrásvidékén, Herendtől É-ra helyezkedik el. É-i szomszédságában található a korábbi nevükön Tigyi- és Isaszegi-tanya, jelenleg vendégház és lakóingatlan, – afelett pedig a vízműterület a Kétfőzőkúti-

galériával és a Porcelángyári kúttal. A kelet felől határoló 0134 hrsz-ú ingatlan – árok, azaz a malomcsatorna - szintén az Ügyfél tulajdonában van, azonban az a tervezési területen kívül helyezkedik el. A 0133/2 hrsz-ú ingatlanon található a malom épülete, a 0129 hrsz-ú ingatlan a Séd állandó vízfolyás medre. A 0130/4 és a 0132 hrsz-ú ingatlanok jelenleg nem hasznosított, mocsaras, vizenyős területek.

Tavak:

A Séd-patak vízfolyására épülve, a terep szintbeli adottságait kihasználva, 3 db (T.-1. jelű, T.-2. jelű, T.-3. jelű) tóból álló, felső tápcsatornás, sorba kapcsolt dombvidéki tórendszer kialakítása tervezett, kis mértékű duzzasztással.

A tervezett tavak közül a legnagyobb, a felső, a T.-1. jelű, a 0130/4 hrsz-ú ingatlanon, a két alsó, a T.-2. jelű, valamint a T.-3. jelű, a 0133/2 hrsz-ú ingatlanon valósulnak meg úgy, hogy az alsó, a T.-3. jelű átlóg a 0132 hrsz-ú ingatlan területére is.

A tavak a meder kialakítása során kitermelt föld felhasználásával a mélyebb rész területén történő töltés kiépítésével készülnek.

A tervezett duzzasztó műtárgyak cölöp alapokra kerülnek. A vasbeton elrekesztő zsilipek pallókkal rekesztik el a vizet. A tavak feltöltése a zsilip pallók beépítésével, leeresztésük pedig azok kivételével valósítható meg. A duzzasztó műtárgyból kifolyó víz a kialakított mederbe kerül tovább vezetésre a következő tó töltésére, a T.-3. jelű tóból pedig a meglévő patak mederbe vezetik.

A T.-1. jelű tó esetében a feltételezettnél is nagyobb vízhozam biztonságos levezetése érdekében a tervezett mederkorona szintje felett 5,0 m szélességben még egy töltés épül 340,20 mBf szinttel. A tervezett áramlások biztosítása érdekében pedig egy 800 m² területű látvány sziget is kialakításra kerül benne.

A tervezett tavak fontosabb adatai:

	T.-1. jelű	T.-2. jelű	T.-3. jelű
Vízszint	342,0 mBf	339,0 mBf	338,0 mBf
Fenékszint	339,0 mBf	338,0 mBf	337,3 mBf
Felszín	4 900 m ²	550 m ²	540 m ²
Térfogat	7 900 m ³	250 m ³	130 m ³
	T.-1. jelű	T.-2. jelű	T.-3. jelű
Töltés magassága	342,5,mBf	339,5 mBf	338,5 mBf
Műtárgy magassága	3,2 m		
Duzzasztott vízoszlop magassága	3,0 m		

Telepítendő vízvezeték (meglévő kiváltása):

A tervezési területen keresztül halad Herend Város Önkormányzatának a tulajdonában és a BAKNYKARSZT Zrt. üzemeltetésében lévő 2 db NA 150 ac. vízvezeték, melyek a Porcelángyári kút és Kétbírókúti források vizét szállítja Herend városába gravitációs úton. Az ac. vízvezetéken lefolyó víz a közüzemi vízellátásban nem kerül felhasználásra, szabad kifolyással a város csapadékvíz-elvezető hálózatán keresztül jut vissza a területen befogadóként szolgáló Séd

patakba. Mivel a tervezett tavak egyike a meglévő vízvezetékek nyomvonalán van és a vezetékek felhagyásához sem a város, sem a BAKONYKARSZT Zrt. nem járul hozzá, azok kiváltása szükséges. A meglévő 2db NA 150 ac vízvezeték kiváltására, új nyomvonalon 2 x 170,0 m D 160 KPE vezeték szakasz létesítése tervezett.

Vízvezető csatorna (gravitációs):

Az Ügyfél tájékoztatása alapján a malom alatti (alvízi) mederszakasz esetében pangó vizek alakultak ki, egyrészt, mert jelenleg nincs víz a malomcsatornában, másrészt, mert a medernek itt lefolyástalan szakasza van. A pangó vizek megszűnnek abban az esetben, ha a malomcsatorna működni kezd, azonban javítási, felújítási és egyéb munkák során szükségessé válhat az említett csatornaszakasz üzemén kívül helyezése, és ebben az esetben az alvízi mederben újra pangó vizek keletkeznek. Ennek elkerülése érdekében a T-1 jelű. tervezett tóból ki kell építeni egy csatornaszakaszt, amely szükség esetén a malom alatti mederszakaszba is képes vizet juttatni. A tervezett D 160 KG-PVC csatorna 50 m hosszban 24,0 ‰ lejtéssel kerül kialakításra. A vízhozam szabályozása érdekében tolózár kerül beépítésre egy tervezett aknába. A teljes keresztmetszeten a tervezett lejtéssel akár 25-30 l/s vízmennyiség is átengedhető a tervezett csatornán.

A malom vízellátása:

A felújított malom üzembe helyezése érdekében, annak vízellátását biztosítani kell. A meglévő üzemi-víz (malom) csatornán max. 15 l/s vízhozam lefolyása várható, ami a vízfolyás minimális mért vízhozamával egyezik meg. A malom vízellátása, az eredeti állapotnak megfelelően, a malomcsatornából biztosítható. Az esetleges mechanikai szennyeződések kiszűrése érdekében egy szűrőrács beépítése tervezett.

A tervezett tevékenységhez szükséges teher és személyszállítás:

A tervezési terület az aszfaltos, ill. murvás 0131 hrsz.-ú útról közelíthető meg. Jelentősebb teherforgalom csak az építkezés idején várható. Nem kerül sor nagyobb mennyiségű anyag elszállítására, illetve nincs szükség jelentősebb beszállítási forgalomra sem. A használatba vételt követően a család és hozzátartozóinak gépjárműforgalmával kell csak számolni. Parkolófelület kialakítása nem tervezett.

A tervezett tevékenység környezeti elemekre gyakorolt hatásait vizsgálva az alábbiak állapíthatóak meg:

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból:

A tervezett tevékenység/létesítmények a Herend 0129, 0130/4, 0132, és 0133/2 hrsz.-ú ingatlanokon kerülnek megvalósításra, amelyen egy régi malomépület és annak kapcsolódó létesítményei találhatóak.

A tervezési terület az egykori Müller-tanya – a fent említett hrsz.-ú ingatlanok területe – a Séd-patak forrásvidékén, Herendtől É-ra helyezkedik el „Má” mezőgazdasági területeken.

A tervezési területtől **É-i irányban** található a korábbi nevén Tigyi- és Isaszegi-tanya, mely jelenleg vendégház és lakóingatlan „Kk-e” különleges egészségügyi terület besorolással. Attól É-ra pedig „V” – vízgazdálkodási területek helyezkednek el (a Kébtörökúti- galériával és a Porcelángyári kúttal).

Az egyéb **(D-i, K-i és Ny-i)** irányokat tekintve, minden irányban zajvédelmi szempontból nem védendő „Má” – általános mezőgazdasági területek és „V” – vízgazdálkodási területek találhatóak.

Létesítés fázisában:

A tervezett telepítési/kivitelezési tevékenységet kizárólag nappali időszakban végzik, teljes időtartama várhatóan 1 hónapnál rövidebb lesz.

A létesítés időszakában zajvédelmi szempontból lényeges munkafázisok zaj- és rezgésvédelmi szempontból a földmunkák:

- a tómedrek és patakok medrének kiásása,
- a töltések, gátak kiépítése, tömörítése, egyengetése,
- a csatorna árok, ill. a vízvezeték árok gépi kiásása,
- csatorna és vízvezeték szerelés, fektetés,
- az árok visszatemetése, tereprendezés

Domináns zajforrások a létesítés, kivitelezés egyes szakaszaiban:

- Kotrógép (1db), műszakonként 6 óra működési idővel
- KUBATA 1,5 t gumi lánctalpas markoló (1db), műszakonként 6 óra működési idővel
- Tehergépkocsi óránként 1 forduló
- Talajvíz szivattyú műszakonként 8 óra működési idővel
- Áramfejlesztő (aggregátor) műszakonként 8 óra működési idővel

A földmunkagépek, ill. a kitermelt föld ingatlanon belüli szállítását biztosító billenős tehergépkocsi változó helyszínen fog dolgozni. A munkavégzés várhatóan É-i irányból D-i irányba halad.

A kivitelezés hatásterülete a vizsgált zajforrástól É-i irányban 64 m, Ny-i, D-i, és K-i irányokban 27 m.

A létesítés idején nem kerül sor nagyobb mennyiségű anyag elszállítására, illetve nincs szükség jelentősebb beszállítási forgalomra sem.

A létesítéshez kapcsolódó közúti forgalom a környező védendő létesítmények alapállapotú közúti közlekedési zajterhelését nem befolyásolja, így a tevékenységhez kapcsolódó szállítás 3 dB-t meghaladó zajterhelés-növekedést nem okoz, ezért szállítási hatásterület meghatározása nem indokolt.

A Dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, hogy a tervezett kivitelezési munkák okozta várható zajterhelés alatta marad a vonatkozó határértékeknek, a zajvédelmi követelményeknek megfelel.

Üzemelés fázisában:

A Dokumentációban foglaltak szerint az üzemelés időszakában a kialakított tavak, patakok, töltések, csatornák, vízvezeték szakaszok működtetése zajforrások üzemeltetésével nem jár, a rendszer nem igényli szivattyú működtetését.

A beruházás üzemelési fázisához közvetlen zajvédelmi hatásterület nem értelmezhető.

A tervezett létesítmények működtetése nem jár anyagbeszállítással, vagy elszállítással. Az üzemeléshez kapcsolódó közúti forgalom a környező létesítmények alapállapotú közúti közlekedési zajterhelését nem befolyásolja.

Felhagyás fázisában:

A felhagyás időszakában a telepítés időszakára jellemző zajkibocsátással számolhatunk. A felhagyási munkák okozta zajterhelés a számítások alapján alatta marad a vonatkozó határértékeknek.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység a rendelkezésre álló adatok alapján a létesítés, üzemeltetés és felhagyás időszakában sem gyakorol jelentős hatást a környezetre zaj- és rezgés elleni védelem szempontjából, ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

Herend település a *légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről* szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján a 10. számú „Az ország többi területe” légszennyezettségi zónához tartozik. A tervezési terület környezetében az alap légszennyezettségre vonatkozóan immissziós mérési adatok nem állnak rendelkezésre. Bejelentés köteles, új telepítésű légszennyező pontforrás sem a létesítés, sem a későbbi üzemeltetés során nem létesül.

Hatások a létesítés fázisában:

A létesítés időszakában a munkavégzéshez kapcsolódó porképződés, illetve a munkagépek által kibocsátott légszennyező anyagok diffúz módon terhelik a közvetlen környezetet. Az emisszió számításokat a hasonló tevékenységeknél alkalmazott munkagépek (1 db kotrógép, 1 db KUBATA 1,5 t gumi lánctalpas markoló, 1 db szállító jármű, 1 db aggregátor) névleges teljesítménye és a lehetséges maximális kibocsátása alapján végezték, ahol egyidejűleg 2-3 db gép működését vették figyelembe. A legközelebbi védendő ingatlan (továbbiakban: vizsgálati pont) 37 méterre található a telephelytől.

Az építési munkálatok során várható kibocsátási adatok alapján meghatározott várható légszennyezettség mértéke a vizsgálati pont környezetében határérték alatt marad minden szennyező anyag komponens (szén-monoxid, szénhidrogének, nitrogén-oxidok, szilárd anyag) esetén. A nitrogén-oxidokra vonatkozó maximális koncentráció várhatóan meghaladja a vonatkozó immissziós határértéket (határértéknek több, mint háromszorosa), de a számítások alapján a vizsgálati pontban a légszennyezettség összesített értéke ezen komponens esetén is határérték alatti lesz.

A *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet 2. § 12.c pontjában meghatározott, helyhez kötött diffúz forrásra vonatkozó legnagyobb levegőtisztaság-védelmi hatásterület szén-monoxid esetén a „C”, míg a többi szennyező anyag esetén az „A” feltétel szerint alakul ki a tervezési területen. Levegőtisztaság-védelmi szempontból a legnagyobb hatásterület a kivitelezési terület súlypontja köré húzott 92 méter sugarú kör, mely a nitrogén-oxidokra vonatkozóan jön létre az egyórás légszennyezettségi határérték 10%-ánál nagyobb várható talajközeli levegőterheltség változás tekintetében.

A létesítés során a tevékenység terhelő hatást fejt ki a levegőre, ami az építést követően megszűnik, tartós környezeti hatás nem várható.

Hatások az üzemelés fázisában:

A tavak üzemeltetése alatti légszennyező hatás nem számottevő, időszakosan a családi gépjármű forgalom, illetve az állagmegóvást végző munkagépek okozhatnak elhanyagolható mértékű légszennyezést.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból jelentős környezeti hatás nem várható.

Hatások a felhagyás fázisában:

A felhagyás idején a létesítéshez hasonló mértékű légszennyező anyag kibocsátás várható, az alapállapot visszaállítása a telepítés idején alkalmazott technológiájú munkagépekkel valósulna meg.

A benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a hatályos jogszabályokban meghatározott levegőtisztaság-védelmi előírásokon túlmenő külön előírás nem szükséges, levegőtisztaság-védelmi szempontból nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, ezért környezeti hatástanulmány készítése nem indokolt.

Az éghajlatváltozás hatásának szempontjából:

A tavak üzemelése szempontjából a szélsőségek, azaz a rendkívüli nagycsapadék vagy az aszályos időszak lehet kritikus.

A nagycsapadékok kártétel nélküli levezetését a töltések, gátak, árapasztó műtárgyak kellő állékonyságú megépítése, valamint jó műszaki állapotának, működőképességének folyamatos fenntartása, rendszeres ellenőrzése és karbantartása kell, hogy biztosítsa.

Aszályos időszakban a vízfolyás tavak alatti szakaszán az ökológiai vízigény biztosítása kap fontos szerepet.

Táj- és természetvédelmi szempontból:

A tervben rögzített beruházások a Veszprémi-Séd jelenleg nem funkcionáló malomági szakaszának felújítását és a jelenleg természetközeli állapotúnak tekinthető fő ág átalakításával felső tápcsatornás, sorba kapcsolt dombvidéki tórendszer - három különböző méretű tó - létesítését valósítanák meg. A tavak vízbázisát képező vízfolyások a tervezési területtől É-i irányban található források vizeiből táplálkoznak.

Mindhárom tervezett tó a vízfolyás jelenlegi medrére települve, a terep szintbeli adottságait kihasználva és a medrűkből kitermelt anyagot felhasználva egy-egy völgyzáró töltés kiépítésével, barátságosul készülne. A tavak feltöltése a zsilip pallók beépítésével, leeresztése a pallók kivételével történne meg.

A tervezett műszaki kialakítás:

A T-1 jelű tó (fenékszint 342 mBf) a 0130/4 hrsz-ú (rét), 0129 hrsz-ú (kivett Séd-patak), 0133/2 hrsz-ú b) (rét) ingatlanokat érintően 4.900 m² területtel és 7.900 m³ térfogattal épülne és a tervezett áramlások biztosítása érdekében egy 800 m² területű látvány sziget kerülne benne kiépítésre. A T-2 jelű tó (fenékszint 339 mBf) folyásirányban ezt követően a 0129 hrsz-ú (kivett Séd-patak), 0133/2 hrsz-ú a) (kivett lakóház, udvar, gazdasági épület) és 0133/2 hrsz-ú c) (szántó) ingatlanokon 550 m² területtel és 250 m³ térfogattal, míg a legkisebb T-3 jelű tó (fenékszint 338 mBf) a 0133/2 hrsz-ú c) (szántó), 0129 hrsz-ú (kivett Séd-patak) és 0132 hrsz-ú (kivett) ingatlanokon létesülne. A tavak közötti vízátvétel új mederszakaszok kiépítésével tervezett. A T-1 jelű tervezett tóból egy 50 m hosszú csatorna szakasz kiépítésére is sor kerülne, amely szükség esetén a malom alatti mederszakaszba is képes vizet juttatni.

A tervezés előzményei:

Jelen előzetes vizsgálati eljárás előzménye, hogy az Ügyfél vízjogi létesítési engedélyezési eljárást kezdeményezett a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnál, mely eljárásban a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság szakhatóságként vett részt. A szakhatósági eljárás a VE-09/KTF/06514-4/2019. ügyiratszámú végzéssel (a továbbiakban: **Végzés**) az **Ákr.** 47. § (1) bekezdése szerint megszüntetésre került, mivel a létesítés vízbázis védőterületen történne és így a tervezett tevékenység előzetes vizsgálati eljárás köteles. A megszüntető **Végzésben** természetvédelmi szakhatósági előírást a műszaki kialakításra vonatkozóan nem lehet szerepeltetni, azonban a **Végzés** indoklásában rögzítésre került a természetvédelmi kezelő **Igazgatóság** 2706-4/2019 ügyiratszámú levelében foglalt szakmai véleménye.

E szerint a tervezett beavatkozás a terület élőhelyeinek mindegyikében jelentős változást okozna. A tavak tervezett völgyzárógátas típusú kialakítása az **Igazgatóság** szakmai álláspontja szerint az EU Víz Keretirányelvének előírásaival ellentétes, természetvédelmi szempontból az **oldaltározós megoldás támogatható**. Az **Igazgatóság** több szakmai továbbtervezési szempontot is adott, mely a **Végzésben** teljeskörűen rögzítésre került azzal, a hatósági figyelemfelhívással, hogy „Az

előzetes vizsgálati dokumentáció elkészítése során kérem az ismertetett jogszabályok és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság véleményének figyelembevételét.

Az Ügyfél ezt követően a vízbázis érintettség miatt a vízjogi létesítési engedélykérelmében szereplő műszaki tartalomra a *vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről* szóló 123/1997. Kormányrendelet 15. § (2) bekezdése alapján **egyedi vizsgálatot kezdeményezett** a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnál. **Az egyedi vizsgálati eljárásban a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság szakhatóságként nem vesz részt** (az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. melléklet 16. táblázat 18. és 19. pontjai). Az egyedi vizsgálati eljárást a vízügyi hatóság **35700/3404/2018.ált. számú határozatával lezárta**, melyben megállapította, hogy a tervezett tevékenység a határozatban rögzített előírások betartásával vízbázist és ivóvízellátást szolgáló vízellétesítményt nem károsít.

Az előzetes vizsgálati eljárás:

A természetvédelmi hatóság térinformatikai adatbázisában és az **Igazgatóság** hivatkozott 2019. évi nyilatkozatában sem állt rendelkezésre konkrét információ a területen esetlegesen előforduló, *a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségekben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről* szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletben rögzített faj előfordulásáról, vagy élőhely meglétéről.

A megküldött **Dokumentációban** „Táj- és élővilágvédelmi vizsgálat” című munkarésze (Bruckner Attila - 2020. június 15.) alapján a terepi vizsgálatot (részletes helyszínelést) 2020. április 24-én és május 28-án végezte a szakértő a területen. A dokumentáció szerint a helyszíneléskor a vegetáció és a fauna jól vizsgálható volt. A terület élőhelyeit az Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer (2011) alapján a szakértő felmérte, egyik élőhelyen sem mutatott ki védett növényfajt.

A **Dokumentáció** szerint a helyszínről előkerültek a kisvíz-folyásokra jellemző vízi makrogerinctelen fajok, kételtűek közül a pettyes göte (*Triturus vulgaris*), az alpesi göte (*Triturus alpestris*) valamint az erdei béka (*Rana dalmatina*) és a kecskebéka (*Rana esculenta*) alkalmi jelenlétét a hüllők közül az erdei sikló (*Zamenis longissimus*) előfordulását valószínűsíti a szakértő. A terület madárvilága gazdag, több itt fészkelő (*ökörsem, vörösbegy, fekete rigó, énekes rigó, barátposzáta, csilpcsalpfüzike, szürke légykapó, széncinege, csuszka, erdei pinty, citromsármány*) és táplálkozó (*kakukk, nyaktekercs, zöld küllő, nagy fakopáncs, házi rozsdafarkú, tövisszúró gébics, mezei veréb, sordély*) védett madárfaj egyedét sikerült kimutatni, a terepi vizsgálat során megfigyelni.

A **Dokumentáció** szerint a tevékenység közvetlen természetvédelmi hatásterülete az ingatlancsoport területe, míg tájvédelmi hatásterülete a tavak telepítési helyszíne és azok 50 m-es környezete.

A **Dokumentáció** alapján: „A beruházás természeti állapotváltozásának leglényegesebb része, hogy a jelenlegi élőhelyek helyett vízzel telt tavakat hoznak létre, azaz a tájhasználat a beruházás mintegy 8725 m² felületen, azaz mintegy 0,9 hektáron a gyepeként és nem üzemtervezett erdőként kezelt területek vízgazdálkodási területté válnak.” „Védett állatfajok előfordulása az erdőkhöz, erdőszegélyekhez köthető énekesmadarak (pl. vörösbegy, fekete rigó, cinegefélék, erdei pinty, citromsármány stb.) szempontjából lehetséges. Számukra a beruházás megvalósítása a fakivágások miatt a táplálkozó- és fészkelőhelyek kis mértékű csökkenésével jár, azonban a környező erdőterületeken ezt pótolni tudják, életterület úgy megtalálják, hogy a már meglévő állományt nem terhelik. Összeségében a vizsgált tevékenység hatása a védett állatfajokra a

meglévő állományok esetében az élőhelyek minimális csökkenése miatt elviselhető, a vizes élőhelyeket kedvelők, a tavakat élőhelyül választó fajok (főleg kétéltűek, hüllők, ritkábban madarak és emlősök) számára értékteremtő.”

Az **Igazgatóság** az I. tájékoztatásban tájékoztatott, hogy 2021. június 9-én az Ügyféllel közösen terepbejárást tartottak a területen, melynek során a 0133/2 hrsz.-ú ingatlanon 20 tő védett farkasölő sisakvirágot (*Aconitum vulparia*) észleltek, mely faj állományát érinti, fennmaradását veszélyezteti a tervezett beruházás.

Az **Igazgatóság** adatszolgáltatásában (I. tájékoztatás) természetvédelmi szakvéleményt is adott, melynek főbb megállapításai az alábbiak voltak:

„Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban: MaTrt.) 4. §-a szerint az ökológiai hálózat magterületének övezetében olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont. A fentiek értelmében **a jelenlegi természetközeli mederszakasz és a környező élőhelyek jelenlegi funkciójának megtartása az elsődleges természetvédelmi érdek.**

„A tervezett tórendszer létesítése nagymértékben változtatná meg a Séd felső folyásának eredeti, természetes képét. A **Séd-patak keresztülhalad a tórendszeren, így eredeti medre megsemmisül.** A létesítés és üzemeltetés során fokozottan veszélyeztetett a sérülékeny kis hegyi patak biocönózisa.

A Séd-patak védett állatfajok élőhelye: folyami rák, fűrges cselle, fenékjáró küllő, kövicsík, kisasszony szitakötő. A patak nem csupán a benne élő állatok élőhelye, hanem a környező élőhelyek védett fajainak, a gerinces és gerinctelen elemeknek is. A kialakítandó mesterséges tó a jelen lévő, a vízfolyással kapcsolatban élő védett fajok egy részének életfeltételeit hátrányosan befolyásolná.

A mesterséges tóban kialakított, vagy spontán kialakuló halszerkezet és a tó vízminősége szükség szerint el fog térni a kisvízfolyás eredeti vízminőségétől, így a kisvízfolyás vízminőségét elkerülhetetlenül veszélyeztetheti a tavak alatti mederszakaszokon. **A mesterséges tavak potenciális veszélyforrást jelentenek az őshonos ökoszisztémákra** az inváziós fajok elterjedése miatt, ide értve a betelepített vagy behurcolt idegenhonos flórát és faunát is, ezért a létesítés biológiai kockázatot jelent.

Az EU Víz Keretirányelv (VKI) nem teszi lehetővé a patak természetközeli szakaszának átépítését, áthelyezését vagy völgyzárógátas kialakítását. A természetközeli állapotú patakmeder vonatkozásában a patakmeder szakaszok átalakítása, a befolyó víz minőségének negatív irányú megváltoztatása, valamint a tavak létesítésétől kiindulón a vízhozamra előnytelen irányú változásokat indukálnak, melyek **nem feleltethetők meg a VKI jó ökológiai állapot megtartása, jó ökológiai állapot helyreállítása irányelveinek.**

A Séd tervezési terület közelében futó szakasza víztestként a Veszprémi-Séd felső szakaszához tartozik (kód: AEQ109), vízgyűjtőterület 114 km², sokéves középvízhozam a teljes vízgyűjtőn 0,371 m³/s, leggyakoribb vízhozam a teljes vízgyűjtőn 0,188 m³/s. Állandó vízjárású természetes kisvízfolyás, mely vízhozama azonban nagyban függ az éves csapadékmennyiségtől és eloszlástól, következésképpen **sérülékeny ökológiai rendszer.**

A Veszprémi-Séden több kisebb tározó épült: a Menyekei-tározó, a Herendi-tározó, illetve Veszprémben a Vidámparki-tó. A Veszprémi-Séd vízrendszeren engedélyezett vízhasználat 2-5

000 m³ /év vízhasználatonként, melyek dísztavak, tározók vízpótlását jelenti. Jelentősebb Veszprém, Olaszfalu kistérségben az erdőgazdaság vízhasználata, mely a vaditató tavak feltöltését, vízpótlását jelenti. A vízrendszeren engedélyezett vízkivétel összesen 62 300 m³/év, tényleges felhasználás 59 000 m³/év.

Új mesterséges vízfelület létrehozását így az éves adatok alapján a vízrendszer vízhozama nem tudja biztosítani, **a tervezett tavak vízpótlási igénye veszélyezteti a kisvízfolyás jó ökológiai állapotának fenntartásához szükséges vízigényét.**

A tervben szereplő monitoring rendszer véleményünk szerint nem adhat funkcionálisan felhasználható eredményt. Egy átfolyó rendszerű tólancoltnál, melyben adott időszakban a vízminőség rövid időn belül is változhat, már csupán a folyamatos vízkicserélődés következtében is, évente egyszeri mérés nem ad gyakorlati szempontból érdemi információkat.”

Az **Igazgatóság** az I. tájékoztatását az **Ákr.** 76. §-a alapján VE-09/KTF/04961-31/2021. ügyiratszámom megküldtem az Ügyfél részére. Az Ügyfél ezt követően nyilatkozatot küldött, melyhez mellékelte a természetvédelmi szakértő 2021. június 23-án kelt értékelő összefoglalóját az alábbi, főbb megállapításokkal:

„A 2021. júniusában talált védett farkasölő sisakvirág (*Aconitum vulparia*) állomány a **beruházás során nincs veszélyben, élőhelyén építési munkák nem tervezettek, áttelepítésükre nincs szükség, a kis csoport változatlanul megtartásra tervezett.**”

„A vizsgált szakaszon a patak esése nagy és viszonylag gyors sodrású. Szaporodásra esetlegesen alkalmas, lassabb folyású öblözet nem található. A fokozottan védett vidra számára a vízfolyás jelentős élőhelyet jelenleg nem nyújt, mivel sem halállomány, sem kételtűek, hüllők jelentős állománya sem él a patakban, azonban az új tavak létesítése esetén szinte bizonyosan megtelepszik (alkalmi jelleggel vagy akár rendszeresen).

A vizsgált terület biológiai sokfélesége, azaz biodiverzitása jelenleg közepes értéket mutat, mivel az élőhelyek közepes természetességűek és kis helyen több, egymástól különböző élőhelytípus mozaikol egymással. A beruházás megvalósításával a **biodiverzitás értéke javul**, mivel egy új élőhely (állóvízcsoport) jelenik meg, mely a meglévőtől különböző igényű növény- és állatvilágot vonz majd, ami által a biodiverzitás növekszik. A tájképi jellegzetességek közül a vizsgált területen a tájképet kedvezően befolyásoló elemek vannak túlsúlyban, és a **beruházás létesítése során további értékes tájlemcsoport (három tó) alakul ki.**”

„A vizsgált tevékenység során a **magterület ökológiai állapota** a tavak és a vízvezeték építésével érintett területeken időlegesen (az építés idejére) sérül, azonban **az építés után továbbra is biztosítható** a kijelölés kritériuma. **Természetes vagy természetközeli élőhelyek kialakítása történik**, amelyek az élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak majd otthont. Az élővízfolyáshoz köthető tervezett tavak nem csupán a meglévő tájképet javító elemként jelennek meg, hanem egy **új élőhellyel színesítik és gazdagítják a magterület ökológiai állapotát**, hiszen a meglévő gyepkehez, erdőkhöz köthető fajok megmaradnak és megjelennek a vízhez kötődő növény- és állatfajok. A vizsgált tevékenység hatása a védett állatfajokra a meglévő állományok esetében az élőhelyek minimális csökkenése miatt elviselhető, a vizes élőhelyeket kedvelők, a tavakat élőhelyül választó fajok (főleg kételtűek, hüllők, ritkábban madarak és emlősök) számára értékteremtő.”

„Összefoglalva a **természetvédelem érdeke is a számos védett növény- és állatfajnak otthont és táplálékot adó tavak kialakítása és üzemeltetése. A tavak tájvédelmi**

szempontból is jelentősek és előnyösen befolyásolják környezetük vízgazdálkodását és mikroklímáját.”

„A vizsgált beruházás kiépítése és üzemeltetése során a terület tájhasználata optimalizálódik. Az évtizedekig nem használt malomhoz újra élővíz kerül, ami a malom működését és megújuló energia termelését teszi lehetővé, sőt környezettudatos életre nevel (iskolai csoportok, bemutató jelleg). Az É-i részen lévő, jelenleg elhanyagolt, csupán alkalmanként nyírt, gyakorlatilag jelenleg semmire nem használt gyepterületen pedig egy tájképet javító és az ökológiai viszonyokat új fajokkal, élőhellyel gazdagító tó kerül kialakításra.”

„Egy beruházás létesítésének és üzemeltetésének ökológiai hatását nem lehet és nem szabad kizárólag negatívan, az ökológiai viszonyokra károsan vagy terhelően szemlélni és vizsgálni, hiszen egy meglévő élőhely átalakítása új élőhelyet hoz létre, ami lehet a meglévőnél sokkal természetközeli is, mint jelen esetben. Véleményünk szerint a sok negatív, degradáló jelző helyett azt kell inkább mérlegelni, hogy az új tájelemcsoport a vizsgált tájrészletben hogyan illeszkedik és a vízfolyás meglévő élővilága hogyan védhető meg vagy éppen hogyan gazdagítható.

Az érintett vízfolyás élővilágának védelme a kiviteli tervekben később megfogalmazott és szakhatósággal véleményezett műszaki és ütemezési intézkedésekkel biztosítható, miközben a három új tó, mint tájelemcsoport kiépítése sokkal nagyobb előnyökkel és komplexebb ökológiai viszonyok kialakulásával jár, mint a jelenlegi állapot fenntartása, így véleményünk szerint továbbra is támogatásra érdemes.”

A természetvédelmi szakérő véleménye és az Ügyfél nyilatkozata alapján VE-09/KTF/04961-38/2021. ügyiratszámom ismételten megkerestem az **Igazgatóságot**, hogy adja meg a helyszíni szemlén észlelt védett farkasölő sisakvirág állomány koordinátáit, illetve nyilatkozzon arról, hogy szakmai észrevételeit fenntartja-e.

Az **Igazgatóság** a II. tájékoztatásában tájékoztatott, hogy a Herend 0133/2 helyrajzi számon fellelt 20 tó védett farkasölő sisakvirág az EOY(m): 550618; EOYX(m): 201258 koordinátán található (WGS'84: N47° 08' 52,59"; E17° 44' 13,23"), emellett a szakmai észrevételeit az alábbi főbb szempontokkal kiegészítve fenntartotta:

„Az eredeti patakmederre épülő, „átfolyó” rendszerű tavak esetében a természetes vízfolyásra gyakorolt károsító és veszélyeztető hatás kiemelten érvényesül, hiszen az így épített tavak közvetlen és folyamatos összeköttetésben vannak a vízfolyás többi részével. Az építés vagy az üzemeltetés során jelentkező problémák (inváziós fajok megjelenése, vízminőség romlása, vízmennyiségi problémák, szennyezések, havariák stb.) esetén nincs mód az érdemi beavatkozásra, a tavak „leválasztására”, a hatások akadálytalanul és közvetlenül jutnak a patak további részébe, károsítják azt az érdemi beavatkozás, kárelhárítás lehetsége nélkül.”

„A mesterséges tóban a betelepülő vagy telepített növényfajok, a gerinctelen és gerinces fauna, a kialakított vagy spontán kialakuló halállomány-szerkezet, valamint a tó vízminősége is szükség szerint el fog térni a kisvízfolyás eredeti jellemzőitől, így a kisvízfolyás vízminőségét, ökológiai állapotát elkerülhetetlenül veszélyezteti a tavak alatti mederszakaszokon. A tavak létesítésének célja egyértelműen nem a terület élőhelyeinek, természeti értékeinek fejlesztése létesítésük nem szolgálja a terület természetességi állapotának, biodiverzitásának növelését.”

Egy természetes adottságaiból illetve az elmúlt évszázadok során végrehajtott emberi beavatkozásokból, használatból (pl. malom) is adódóan viszonylag gyors folyású, viszonylag

egyenes mederszakaszokkal jellemezhető területen új tájképi elemként mesterséges tavak megjelenése nem jelent kedvező tájképi változást.”

„Javasoljuk a területéről fellelhető archív légifotók és térképek tanulmányozását. Ezek vizsgálata alapján egyértelmű, hogy a területen tavak korábban nem voltak, a **vízfolyás alapvetően a jelenlegi formáját őrzi évszázadok óta**, melyen a hagyományos vízimalom és a hozzá kapcsolódó módosítások érdemben nem változtattak.”

„Az 1996. évi LIII. tv. (a természet védelméről) 16. (5) bekezdésében foglalt előírással véleményünk szerint a tervezett tavak kialakítása ellentétes.”

Huszárné Scholtz Éva vízföldtani, vízminőségvédelmi szakértő kiegészítését elfogadjuk, amennyiben a tórendszer létesítési engedélyt kapna, az ökológiai vízigényt az alvízi szakaszokon a kivitelezés és az üzemeltetés során folyamatosan biztosítani kell.

A kialakítandó mesterséges tórendszer véleményünk szerint igen **nagy ökológiai kockázatot jelent**, ami a Séd teljes alsó szakaszára kihathat. A tervezett tavak kialakításának hatásait nem elegendő kizárólagosan a beruházás helyszínén és annak közvetlen környezetében vizsgálni, mivel a hatások a vízfolyás további részeire is kiterjednek. Már a kivitelezési munkálatok során, azok következményeként is érheti a vízfolyást olyan kedvezőtlen hatás, mely például 2020 májusában a Séd alsó folyásán jelentős halpusztulást okozott. A mesterségesen létrehozott új élőhelyeken adventív, inváziós fajok megjelenése következik be, a tapasztalatok szerint gyakorlatilag minden esetben. A tervezett „látványtavak” kialakításával járó, a természetes és természetközeli élőhelyekre, védett fajokra gyakorolt **kedvezőtlen hatások és kockázatok összességében véleményünk szerint nagyobbak, mint a keletkező, mesterséges vizes élőhelyek kedvező hatása.”**

Az átfolyásos rendszerű tavak esetében nincs műszaki, fizikai lehetőség arra, hogy a vízfolyás további részeinek károsodását akár a rendes üzemeltetés során, akár havária esetén megakadályozzák, így az ilyen tórendszerek létesítését természetvédelmi szempontból elfogadni nem tudjuk.

„A Malom-csatorna felújítását természetvédelmi szempontból nem tartjuk aggályosnak, így azt nem kifogásoljuk.”

Az **Igazgatóság** ismételt adatszolgáltatását és szakvéleményét VE-09/KTF/04961-41/2021. ügyiratszámom szintén megküldtem az Ügyfél részére, melyre az Ügyfél nem reagált.

A megküldött Dokumentáció, a természetvédelmi szakértő összefoglaló véleménye, az Ügyfél nyilatkozata, az Igazgatóság adatszolgáltatásai és szakvéleményei, valamint a rendelkezésre álló adatok alapján táj- és természetvédelmi szempontból az alábbiak állapíthatók meg:

A tervezett tavak helyszínéül szolgáló ingatlanok nem részei országos jelentőségű védett természeti területnek, Natura 2000 közösségi jelentőségű területet, a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Tvt.**) 23. § (2) bekezdése szerinti ex-lege védett természeti értéket.

Az ingatlanok *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvény szerinti országos ökológiai hálózat magterület övezetén és a *területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról* szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet szerinti tájképvédelmi terület övezetén helyezkednek el, de e két **területrendezési tervi övezet a tervezett tevékenységet nem zárja ki.**

Az **Igazgatóság** terepi bemérését és a helyszínrajzi kialakítást összevetve a **tervezett beruházással összefüggésben a 20 tő védett farkasölő sisakvirág elpusztítása, károsítása**

vagy veszélyeztetése nem állapítható meg. Az egyedek a T-1 jelű tó ÉK-i sarkától légvonalban, mintegy 36 méterre található, a helyszínrajz és a műleírás alapján a védett növények élőhelyén beavatkozás nem tervezett, melyet a természetvédelmi szakértő és az Ügyfél nyilatkozata is megerősített.

Sem az **Igazgatóság** adatszolgáltatása, sem a természetvédelmi szakértő terepi felmérése nem mutatott ki a tervezett tavak és a hozzá kapcsolódó létesítmények területén más védett növényfajt, melyet a beruházás károsítana. A **Dokumentációban** feltárt, a területre jellemző, fent részletezett védett állatfajok károsítása, veszélyeztetése a kedvezőtlen hatások mérséklésére tett tervezői javaslatokkal kizárható, zavarásuk az építés szakaszában elviselhető mértékűre csökkenthető. E tekintetben a **Dokumentáció** részletes, kellően kidolgozott és megalapozott.

Az előzetes vizsgálati eljárásban a Tvt. 75/A. §-a szerinti, a törvény erejénél fogva biztosított ügyféli jogok nem illetik meg Igazgatóságot. Az Igazgatóság ügyféli jogállásának megállapítását a VE-09/KTF/04961-18/2021. ügyiratszámú adatkérő megkeresésében rögzített, az Ákr. 10. § (1) bekezdése alapján tett figyelemfelhívásom ellenére az eljárásban nem kérelmezte.

A Korm. rendelet 37. §-a szerint, azonban az Igazgatóság, mint állami természetvédelmi kezelő alaptevékenységként látja el többek között az élőhelyek kialakításával és fenntartásával kapcsolatos feladatokat, a természetvédelmi kutatással kapcsolatos feladatokat, továbbá közreműködik a természetvédelmi szempontból védetté nem nyilvánított természetes növény- és állatvilág védelmében, így **szakvéleménye nem negligálható.**

Az Igazgatóság szakvéleményeiben foglalt aggályok (vízmennyiségi problémák, inváziós fajok megjelenése, alvízi szakasz esetleges szennyezése, havária, ökológiai vízigény biztosítása) körültekintő létesítéssel és üzemeltetéssel, műszaki megoldásokkal és azok kötelező alkalmazására vonatkozó előírással, valamint a Dokumentációban foglalt hatáscsökkentő intézkedésekkel **nagyobbrészt kiküszöbölhetőek lennének, vagy bekövetkezésük lehetősége csökkenthető lenne, azonban a választott műszaki megoldás alapja, a völgyzárógátas kialakítás, és ebből adódóan a Veszprémi-Séd jelenlegi természetes mederszakaszának - a helyszínrajz alapján hozzávetőleg 240 méteren történő - megszüntetése ettől még változatlanul fennáll.**

Ügyfél részére a választott műszaki megoldással kapcsolatos aggályok már a 2019. évi vízjogi engedélyezés során kiadott **Végzésben** ismertetésre kerültek. Ügyfél számára a **Végzés** és az abban foglaltak ismertek voltak, hiszen a benyújtott **Dokumentáció** a vízügyi hatóság egyedi vizsgálati eljárást lezáró határozata mellett a **Végzés** is teljes terjedelmében tartalmazza.

Jelen előzetes vizsgálati eljárásban benyújtott - fent részletezett - műszaki tartalom, a tavak tervezett kialakítása teljes mértékben azonos a 2019. évben kezdeményezett vízjogi létesítési eljárásban rögzített műszaki kialakítással, Ügyfél a Végzésben foglalt természetvédelmi szakmai figyelemfelhívás ellenére sem módosított azon.

A **Dokumentáció** továbbá a **R.** által biztosított lehetőség ellenére **alternatív műszaki kialakítás(oka)t nem vizsgált, így nincs lehetőség a R. 5. § (2) bekezdésének b) pontjában foglaltak alkalmazására,** azaz arra, hogy a környezetvédelmi hatóság a határozatában megjelölje azon változatot vagy változatokat, amelyekkel kapcsolatosan a létesítést megfelelő körülmények között lehetségesnek tartja.

Magyarország Alaptörvénye P) cikke alapján **a természeti erőforrások,** különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint

a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek **védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.**

A Tvt. 5. § (2) bekezdése szerint **a természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők**, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából **alapvető természeti rendszerek** és azok folyamatainak működőképessége **fennmaradjon**, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.

A Tvt. 8. § (1) bekezdése és 17. § (1) bekezdése értelmében **a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani**, a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében **minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.**

A Tvt. 16. § (5) bekezdése egzakt módon előírja, hogy **a vízfolyások és tavak természetes és természetközeli állapotú partjait - a vizes élőhelyek védelme érdekében - meg kell őrizni.** A vízpépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni.

A Tvt. 17. § (3) bekezdése szintén erről rendelkezik, amikor úgy fogalmaz, hogy a termőföld hasznosítása, illetve a hasznosításra alkalmatlan területek használata, igénybevétele, meliorációs tervek készítése és végrehajtása, egyéb mezőgazdasági tevékenységek folytatása, valamint a **vízgazdálkodás és a vízrendezés során a természetes és természetközeli állapotú vízfelületeket**, nádasokat és más **vizes élőhelyeket**, valamint a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen termőhelyi adottságú területek természetes növényállományát **meg kell őrizni.**

A rendelkezésre álló információk alapján, a Dokumentációban bemutatott adatokat és az Ügyfél által választott műszaki megoldást figyelembe véve a tervezett tevékenység a jelenlegi természetközeli mederszakasz átalakításával járna, mely a bemutatott hatáscsökkentő intézkedések és a tervezett beruházás majdani, feltételezett élőhelyteremtő jellegének ellenére a Tvt. fent hivatkozott előírásaival; a természetvédelmi érdekekkel ellentétes, így nem engedélyezhető.

A Dokumentációban foglaltakat, a Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35700/4507-1/2021.ált.számú szakhatósági állásfoglalását, a szakkérdésekre adott válaszokat, valamint a bizonyítási eljárás során keletkezett adatokat figyelembe vettem és mindezekre tekintettel a rendelkező rész szerint döntöttem.

Az eljárás ügyintézési határideje:

A Meghatalmazott által a Kormányhivatalhoz 2021. június 23-án benyújtott, VE-09/KTF/04961-33/2021. ügyiratszámom iktatott nyilatkozata alapján – amelyben az Igazgatóság I. tájékoztatásában foglaltaktól eltérő tartalmú észrevételeket tett – megállapítást nyert, hogy a tényállás teljes körű tisztázása érdekében további eljárási cselekmények szükségesek, melyek a Kvt. 67. § (2) bekezdésének első fordulataiban megállapított alap ügyintézési határidőt (45 nap) meghaladó további időszükségletet eredményez.

A fentiek miatt – az elvárható gondos eljárást alapul véve – a megalapozott döntés meghozatala érdekében indokolttá vált az eljárás ügyintézési határidejének meghosszabbítása, melyre a Kvt. 67. § (2) bekezdésének második fordulója adja a jogalapot, ami szerint a környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálati eljárás ügyintézési határidejét indokolt esetben – különös figyelemmel a tevékenység egyedi jellemzőire, összetettségére, telepítési helyére, illetve méretére – meghosszabbíthatja.

Az előzőekre tekintettel az ügyintézési határidőt VE-09/KTF/04961-34/2021. ügyiratszámú végzéssel 15 nappal meghosszabbítottam – így az ügyintézési határidő leteltének napja 2021.

június 27. napjáról 2021. július 12. napjára módosult -, melyről szóló végzést megküldtem az érintetteknek.

Tekintettel arra, hogy az ügyintézési határidő meghosszabbításával a VE-09/KTF/04961-4/2021. ügyiratszámú közleményben foglalt, R. 3. § (3) bekezdés e) pontja szerinti adat módosult, VE-09/KTF/04961-35/2021. ügyiratszámom újabb közleményt adtam ki, melyben a módosult ügyintézési határidőt szerepeltettem. A VE-09/KTF/04961-35/2021. ügyiratszámú közleményt a Veszprém Megyei Kormányhivatal honlapján közzé tettem, valamint mellékelten megküldtem a Herendi Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének a R. 3. § (4) bekezdésére tekintettel. A Herendi Polgármesteri Hivatal Jegyzőjének H/2340-2/2021. számú tájékoztató levele szerint a módosított közlemény 2021. június 29. napján közhírré tételre került.

VE-09/KTF/04961-37/2021. ügyiratszámom tájékoztatást adtam arról, hogy az ügyintézési határidő 15 nappal történő meghosszabbításra tekintettel az Ákr. 51. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezmény a 60 napos ügyintézési határidő túllépéséhez fűződik.

A fentiek alapján az ügyintézési határidő leteltének napja – figyelemmel a VE-09/KTF/04961-34/2021. ügyiratszámú, ügyintézési határidő meghosszabbítása tárgyában hozott végzésre – 2021. július 12. Az ügyintézés a jelen határozat közlése iránti intézkedéssel lezártam, így az ügyintézési határidőt megtartottnak tekintem.

A határozat jogalapja a Kvt. 71. § (1) bekezdés a) pontja, illetve a R. 5. § (2) bekezdésének c) pont ca) alpontja.

Az eljárási költség viseléséről az Ákr. 125. § (1) bekezdése, a 129. § (1) bekezdése és a 81. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem a **4.0 pontban**.

A rendelkező rész **3.0 pontja** szerint R. 5. § (6) bekezdése értelmében jelen határozatot megküldöm az érintett önkormányzat Jegyzőjének (Herendi Polgármesteri Hivatal Jegyzője), hogy a határozat kézhezvételét követő nyolcadik napon gondoskodjanak annak közterületen és a helyben szokásos módon való közzétételéről. A jegyző a határozat közhírré tételét követő öt napon belül tájékoztatja a Veszprém Megyei Kormányhivatalt a közhírré tétel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

Továbbá intézkedtem a határozatnak a Veszprémi Megyei Kormányhivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztéséről és elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján történő közhírré tételéről a Kvt. 71. § (3) bekezdése és az Ákr. 89. §-iban foglaltak alapján.

A jogorvoslati lehetőségekről a rendelkező rész **6.0 pontjában** az alábbiak szerint adtam tájékoztatást:

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A keresetlevél benyújtásával kapcsolatban a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) 37-39. és 50-53. §-a alapján adtam tájékoztatást. A keresetlevél benyújtásának módjáról a Kp. 29. § (1) bekezdése, és a *polgári perrendtartásról* szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-a alapján rendelkeztem.

A közigazgatási bírósági eljárásban fizetendő illetékről és az illetékfeljegyzési jogról az *illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján adtam tájékoztatást.

A Bíróság hatáskörét a Kp. 12. § (1) bekezdése, illetékességét a Kp.13. § (1) bekezdése és a *bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról* szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. melléklete állapítja meg.

A határozatot az Ákr. 85. § (1) bekezdésére tekintettel a Katasztrófavédelmi Igazgatóság, valamint a Korm. rendelet 28. § (4) bekezdése alapján a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság részére megküldöm.

A környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint jelen határozat hatósági nyilvántartásba vételéről intézkedtem a határozat **5.0** pontjában foglaltaknak megfelelően.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal hatáskörét Korm. rendelet 9. és 13. §-a és a Kvt. 67. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 8/A. §-a és az Ákr. 16. § (1) bekezdés a) pontja állapítja meg.

A kiadmányozási jog gyakorlása *a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról* szóló 3/2020. (II.28.) MvM utasítás és a Veszprém Megyei Kormányhivatal kormány megbízottjának *a kiadmányozás rendjéről* szóló 4/2020. (III.2.) utasítása alapján történt.

Veszprém, elektronikus bélyegző szerint

Takács Szabolcs
kormány megbízott
nevében és megbízásából:

Benczik Zsolt
főosztályvezető

Kapják:

1. Kocsis István
2. Huszárné Scholtz Éva, mint Kocsis István meghatalmazottja (ügyfélkapu)
3. Herendi Polgármesteri Hivatal Jegyzője (hivatali kapu: 407028386)
4. Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (hivatali kapu: 601411315)
5. Tájékoztatásul: Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (hivatali kapu: 769207129)
6. Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (hivatali kapu: 545266339)
7. Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály,
email: vemkh.nepegeszsegugy@veszprem.gov.hu
8. Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály,
email: veszprem.epitesugy@veszprem.gov.hu
9. Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály,
email: vemkh.banyaszat@veszprem.gov.hu
10. Veszprém Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály,
email: veszprem.agrar@veszprem.gov.hu
11. Veszprém Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály,
email: vemkh.foldhivatal@veszprem.gov.hu
12. Irrattár

Véglegessé válás után:

13. Hatósági nyilvántartás